

2017-02-06

rev 2017-02-23

M 2016-000917

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Kummelnäs 1:500, Pråmvägen 6, Kummelnäs varv Föreläggande om försiktighetsmått mot buller och dammspridning

Förslag till beslut

1. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden förelägger Kummelnäs varv AB, med org.nr. 556549-3011, att inte utföra några bullrande arbeten, annat än vardagar kl. 7-18.

För övriga tider får följande ljudnivåer inte överskridas vid närboendes fastighetsgräns;

45 dBA ekvivalent ljudnivå kl. 18-22 samt lördag- sön- och helgdag kl. 7-18

40 dBA ekvivalent ljudnivå kl. 22-07

55 dBA maximal ljudnivå vid momentana ljud kl. 22-07

Föreläggandet förenas med ett löpande vite på 10 000 kronor för varje dygn någon av ljudnivåerna överskrider vid något tillfälle.

2. Vid all blästring och sprutmålning ska området där arbetet utförs noggrant täckas över. Övertäckningen ska innebära att stoft, blästermedel och färg inte sprids till omgivningen och förenas med ett löpande vite av 30 000 kronor per tillfälle.
3. Kummelnäs varv AB, med org.nr. 556549-3011, ska senast två år efter att beslutet vunnit laga kraft, inte utföra några arbeten, som vid närboendes fastighetsgräns ger ljudnivåer högre än Naturvårdsverkets riktvärden för industribuller;

50 dBA ekvivalent ljudnivå dagtid vardagar kl. 6-18,

45 dBA ekvivalent ljudnivå kvällstid kl. 18-22 samt lördag- sön- och helgdag kl. 6-18

40 dBA ekvivalent ljudnivå nattetid kl. 22-06

55 dBA maximal ljudnivå vid momentana ljud nattetid kl. 22-06

Föreläggandet förenas med ett löpande vite på 100 000 kronor för varje tillfälle någon av ljudnivåerna överskrider vid något tillfälle.

4. Beslutet i punkt 1 och 2 ska gälla även om det överklagas.

Lagstöd

Beslutet tas med stöd av miljöbalken 26 kap 9, 14, 26 § och 2 kap 1, 3 och 7§.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas av den som berörs av beslutet, om beslutet går denne emot. Överklagandet ska vara ställt till Länsstyrelsen i Stockholms län men skickas till Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Nacka kommun, 131 81 NACKA. Överklagandet ska ha kommit in inom tre veckor från den dag då den som vill överklaga fick del av beslutet.

Ärendet

Ärendebeskrivning

Närboende har under många år klagat på buller och slipdamm från Kummelnäs varv. Utredningar har varit svåra att utföra och visar att åtgärder är svåra att beräkna och har en begränsad effekt på ljudnivån. Vi föreslår därför att under en period först begränsa verksamhetens tider och att varvet därefter inte ska överskrida Naturvårdsverkets riktvärden. För att klara riktvärdena behöver varvet sannolikt bygga den verkstadshall som förutsattes i detaljplanen från 1994. En hall kommer att begränsa storleken på de fartyg som varvet kan arbeta med, men också ge bättre förutsättningar för att minimera spridning av slipdamm och buller med mera.

Utredning

För Kummelnäs varv gäller detaljplan 102, som vann laga kraft 1994. Närboende överklagade beslutet om ny detaljplan, bland annat eftersom den tillät fortsatta störningar. Närboende efterfrågade också gränsvärden för buller, utsläpp och reglering av arbetstider. Planen innebar en ökning av högsta byggnadshöjd från 12 till 15 m, vilket närboende motsatte sig, delvis eftersom det möjliggjorde en utökning av varvsverksamheten. En avvägning gjordes och planen godtogs, bland annat eftersom varvsverksamheten skulle bedrivas inomhus. I detaljplanen anges att verksamhet som stör omgivningen inte får förekomma. I beslut om att fastställa planen står att det ankommer på tillsynsmyndigheten att bevaka att verksamheten bedrivs så att den inte stör omgivningen.

Varvsverksamheten bedrivs dock sedan många år till allra största delen fortfarande utomhus och främst metallarbeten ger upphov till ljudnivåer på upp till 10-15 dBA över riktvärdet dagtid vardagar. Se flygfoto i bilaga 1 till tjänsteskrivelsen. Då verksamhet bedrivs på kvällar, nätter eller helger, finns risk för ännu större överskridanden.

Närboende har under många år klagat på buller och slipdamm. Nämnden har försökt få verksamheten att förebygga och åtgärda störningar, samt att göra undersökningar. Nämnden vitesförelade i november 2013 varvet, dels att utreda åtgärder mot buller, dels att täcka vid blästring och sprutmålning och att kontrollera om damm sprids till omgivningen. Varvet överklagade föreläggandet, som Länsstyrelsen fastställde i januari 2016.

Varvet har gjort flera utredningar. De sista uppgifterna som efterfrågades i vitesföreläggandet 2013, inkom i augusti 2016. Se bilaga 2, 3, 4 och 5 till tjänsteskrivelsen. En hall skulle enligt varvet begränsa verksamheten för mycket, dels kosta mer än man har råd med. Man har under flera år gjort egna försök med alternativa metoder, utrustning och

egentillverkade bullerskydd. I augusti 2016 informerade varvet bland annat om att man tänker sätta upp en tälthall. Lite senare informerade verksamheten om att prisuppgiften för verkstadshallen inte gäller, eftersom man behöver ha en hall med avtagbart tak.

Närboende hör av sig då och då, eftersom de upplever att bullerstörningar fortsätter och att varvet inte täcker in för att hindra dammspridning. Närboende upplever, som nämnden uppfattar det, att verksamheten inte arbetar tillräckligt seriöst med att begränsa störningar. Detta skapar oro för hälsan hos närboende. Uppgifterna bestrids av varvet. Varvet har framfört att det är svårt att täcka in, bland annat av arbetsmiljöskäl. Man har begränsat torrblästringen, trots att kunderna önskar mer. Natursand används som blästermedel, av hänsyn till grannarna. Verksamheten menar också att luftutredningen visar att damm inte sprids och att de inte hittat någon med tillräcklig kunskap att föreslå åtgärder mot slipdamm.

Structor Akustik föreslår att följande åtgärder mot buller utreds ytterligare:

1. En verkstadshall, som kostar minst 3 miljoner att bygga. En hall skulle även begränsa storleken på de fartyg som kan tas in, men också göra verksamheten mindre väderberoende.
2. En bullerskärm runt verksamhetsområdet. Den behöver vara minst ca 50 m lång och 3-4 m hög, vilket skulle kosta minst 500 000 kr. Troligen skulle skärmen behöva vara längre och därför bli dyrare. Gissningsvis kan en förbättring på 5-10 dBA uppnås.

Varvet har i februari lämnat synpunkter på förslag till beslut. Synpunkterna finns i bilaga 6 till tjänsteskrivelsen.

Skäl till beslut

Höga krav på skyddsåtgärder kan ställas när en verksamhet är mindre lämpligt lokaliserad, vilket Kummelnäs varv bedöms vara.

Närboende har under många år utsatts för störningar från Kummelnäs varv. Redan när en ny detaljplan togs fram i början av 1990-talet, förutsattes att verksamheten skulle bedrivas inomhus, för att minska störningar. Verksamheten bedrivs dock fortfarande utomhus och störningarna fortsätter, trots tillsynsinsatser. Verksamheten och varvsmiljön är komplex och därför är det svårt att utreda och komma till rätta med störningar, även för specialister.

Den översiktliga luftutredning som gjorts har inte kunnat användas för att bedöma om damm med mera sprids till omgivningen eller inte. En spridningsrisk finns alltid då blästring och liknande görs utomhus och här är risken att närboende utsätts större, eftersom bostäder ligger nära. Slipdamm från skepp bör alltid hanteras som om det är hälso- och miljöfarligt, genom att förebygga spridning. Kummelnäs varv har fått information om att åtgärder mot

dammspridning och liknande gjorts på Beckholmen och uppmanats att själva låta utreda åtgärder mot dammspridning.

Det är bra att Kummelnäs varv utreder och provar åtgärder, men det tar lång tid och verkar inte finnas några riktigt effektiva lösningar, förutom att begränsa arbetstiderna och att bygga en hall. Det bedöms inte heller möjligt att komma vidare med ytterligare utredningar, vare sig om åtgärder mot buller eller blästerdamm. Med tanke på detta och på att en hall redan förutsatts när detaljplanen fastställdes 1994, är det vid en avvägning rimligt att ställa krav som innebär att en hall behöver byggas. En hall ger också bättre förutsättningar att förebygga och begränsa spridning av slipdamm och färg från sprutmålning. Dessutom kan det vara en fördel för varvet att verksamheten blir mindre väderberoende.

Varvet bör dock få möjlighet att utveckla och välja andra lösningar, därför bör krav ställas på att uppnå ljudnivåer, inte på specificerade åtgärder. En tälthall bedöms inte kunna minska ljudnivåerna tillräckligt, men bör, rätt utformad och använd, kunna förebygga och begränsa spridning av damm. En hall med avtagbart tak bedöms inte vara en rimlig teknisk lösning mot buller eller tillräckligt för att förebygga spridning av blästerdamm och liknade. En bullerskärm runt verksamhetsområdet bedöms vara svår att bygga överhuvudtaget, på grund av att den i så fall skulle byggas vid kanten ett ”stup”, då varvet ligger i en klyfta ca 10 m längre än bostäderna. Dessutom är det tveksamt om en skärm skulle få tillräckligt stor effekt på bullernivåerna.

Tills åtgärder som motsvarar en riktig verkstadshall vidtagits, bör bullrande verksamhet begränsas till dagtid vardagar. Bullrande verksamhet bör bara få utföras från kl. 7:00, trots att dagen, enligt Naturvårdsverkets rapport 6538, numera börjar kl. 06:00. Verksamheten har redan som policy att inte utföra bullrande arbeten före kl. 8:00. Överskridanden dagtid vardagar föreslås också vara tillåtna dagtid, under en övergångsperiod.

Kostnaderna och den begränsning av verksamheten åtgärderna innebär, är rimliga för att åtgärda och förebygga störningar. Det är rimligt att närboende under en övergångsperiod utsätts för fortsatta störningar, men då bara dagtid. Eftersom kraven är ingripande för verksamheten och störningar pågått många år, bör föreläggandet förenas med vite.

Bilagor:

1. Flygfoto 2016
2. Mätning av externbuller, Structor 2013-074 r01, 2013-06-182
3. Översiktlig luftutredning, Structor M1300141, 2013-12-20
4. Genomgång av möjliga åtgärder, Structor 2013-074, 2016-05-13
5. Kompletterande uppgifter 2016-08-18, skrivelse 2016-09-26
6. Kummelnäs varvs synpunkter 2017-02-01

Anna Green
Miljöchef
Miljöenheten
08-718 77 25
anna.green@nacka.se

Anneli Castan
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Miljöenheten
08-718 92 86
anneli.castan@nacka.se